

I de tilfælde, hvor indvindingen er lovligt påbegyndt efter tilladelse fra landbrugsministeriet eller andre myndigheder, bortfalder anmeldelsen samtidig med tilladelsens udløb. Landbrugsministeriets tilladelse gives for indtil 10 år.

Bestemmelsen i stk. 2, vil få betydning i de tilfælde, hvor en indvinding er påbegyndt før landbrugsloven af 1967 og stadig ikke er afsluttet i 1988 henholdsvis 2003. I sådanne tilfælde må det dog formodes, at tilladelse til fortsat indvinding i almindelighed vil blive givet, medmindre ganske særlige hensyn f. eks. vandforsyningshensyn nødvendiggør, at gravningen ophører.

Bestemmelsen vil herudover især få betydning for arealer, hvor indvindingen ikke er påbegyndt, men hvor en indvindingsret er sikret ved tinglyst kontrakt eller ved, at det over for amtsrådet er bevist, at ejendommen er erhvervet med henblik på senere råstofindvinding, jfr. 1972-lovens § 5, stk. 1, nr. 3. Sådanne arealreservationer er ofte foretaget af firmaer, som forinden har ladet foretage undersøgelser af de geologiske forhold, og arealerne indeholder ofte store og værdifulde råstofforekomster. Det er ministeriets opfattelse, at det i langt de fleste af disse tilfælde vil være i overensstemmelse med planlægningen af råstofindvindingen, at der gives tilladelse til indvinding efter de i stk. 2, nævnte tidspunkter. Der bør ved afvejningen af, om tilladelse skal meddeles, tages hensyn til indvindingens erhvervsmæssige betydning.

Hvis tilladelse imidlertid ikke gives, vil indehaveren af den anmeldte ret kunne lide et tab og være erstatningsberettiget efter grundlovens § 73. Da det må formodes, at afviklingen af anmeldelserne kun i ringe omfang vil medføre erstatningsager, har man ikke fundet anledning til at foreslå en særlig erstatningsbestemmelse. Eventuel tvist om erstatningskrav må gøres gældende ved søgsmål for de almindelige domstole.

Afgørelsen af, om tilladelse kan meddeles, træffes af amtsrådet henholdsvis hovedstadsrådet. Den kan på sædvanlig måde indbringes for fredningsstyrelsen og miljøankenævnet.

Reglen i stk. 3, har til formål at give indvindingsvirksomhederne mulighed for på et tidligt tidspunkt at tilrettelægge den videre produktion enten på det samme indvindingssted eller eventuelt ved at skaffe sig indvindingsret et andet sted.

Det må antages, at råstofkortlægningen og planlægningen på det tidspunkt vil være så vidt fremskredet, at amtsrådene vil have et godt grundlag for at tage stilling til en ansøgning om fortsat indvinding og til, hvor dette ikke kan tillades, da at henvisse til indvinding af andre forekomster.

Til § 23.

Meddelte tilladelser til indvinding efter § 7 indeholder en tidsramme, inden for hvilken den tilladte indvinding forudsættes påbegyndt. Da meddelelsen af tilladelser vil blive et vigtigt styringsmiddel i råstofplanlægningen, foreslås § 23, som skal sikre, at meddelte tilladelser udnyttes på det tidspunkt, som er lagt til grund for afgørelsen.

3 år skønnes at give ansøgeren en rimelig dispositionsfrihed. Bortfalder en tilladelse efter bestemmelsen, vil der påny kunne ansøges om tilladelse efter de almindelige regler.

Til § 24.

Bestemmelsen i stk. 1, svarer til 1972-lovens § 8, der gælder for råstofindvinding på land. En tilsvarende bestemmelse om tilbagekaldelse er indsat som vilkår i tilladelser til at optage sømaterialer efter råstofloven.

Stk. 2, afløser den gældende kystfredningslovs § 5, stk. 2, nr. 8. Det fremgår, at amtsrådet, henholdsvis hovedstadsrådet, skal følge en indstilling fra kystinspektoratet om tilbagekaldelse af en tilladelse.

Til § 25.

Det er en nødvendig forudsætning for råstofkortlægningen, at de offentlige myndigheder kan få adgang til at foretage råstofundersøgelser på alle ejendomme. Bestemmelsen svarer til vandforsyningslovens § 60, stk. 1 og 3, bortset fra at erstatningsspørgsmålet efter vandforsyningsloven skal indbringes for en landvæsenskommission efter lovens § 18.

Det foreslås i stk. 4, at erstatningsspørgsmål efter råstofloven skal indbringes for de i §§ 57 og 58 i lov om offentlige veje omhandlede taksationsmyndigheder. Det er de samme taksationskommissioner, som tager stilling til erstatningsspørgsmål i forbindelse med nedlæggelse af forbud efter 1972-lovens § 5, stk. 3. Se herom bemærkningerne til lovforslagets § 37, stk. 2.

Til § 26.

Bestemmelsen er ny og supplerer § 9, stk. 3, i vandforsyningsloven, hvorefter den, der udfører en vandboring, skal give Danmarks Geologiske Undersøgelse indberetning til dets borearkiv.

Borearkivet omfattede ved udgangen af 1974 oplysninger om ca. 130.000 boringer. Den overvejende del af datamaterialet er tilvejebragt ved etablering af vandforsyningsanlæg, men rummer også data fra andre projekter, hvori boringer indgår som et led i undersøgelsesprogrammet, f. eks. jour-